

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

ISI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
1.0 TUJUAN	3
2.0 LATAR BELAKANG	3
3.0 PRINSIP PERANCANGAN	3
4.0 DASAR PELAKSANAAN	4
5.0 GARIS PANDUAN UMUM	6
5.1 Perancangan Tanah Perkuburan Mengikut Hierarki Petempatan	6
5.1.1 Kawasan Kejiranan	
5.1.2 Kawasan Bandar dan Pekan	7
5.1.3 Separa Wilayah	7
5.2 Perancangan Tapak	8
5.2.1 Kepercayaan Agama dan Adat Resam	8
5.2.2 Kesihatan Umum	9
5.2.3 Topografi dan Struktur Tanah	9
5.2.4 Kesesuaian Gunatanah	10
5.3 Keperluan Ruang	10
6.0 GARIS PANDUAN KHUSUS	10
6.1 Susun Atur Tanah Perkuburan dan Krematoria	10
6.1.1 Susun Atur Tanah Perkuburan Islam dan Bukan Islam	10
6.1.2 Susun Atur Krematoria	14
6.1.3 Susun Atur dan Rekabentuk Taman Peringatan	16
4.0 PIAWAIAN	17

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

Senarai Rajah

Rajah 1	:	Sistem Modul	11
Rajah 2	:	Pelan Konsep Tanah Perkuburan	13
Rajah 3	:	Krematoria Tradisional	14
Rajaah 4	:	Susun Atur Krematoria Moden	15
Rajah 5	:	Lot Perkuburan	20

Senarai Jadual

Jadual 1	:	Piawaian Perancangan Lot Perkuburan	16
Jadual 2	:	Piawaian Perancangan Untuk Krematoria	18
Jadual 3	:	Piawaian Perancangan Tanah Perkuburan	19

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

1.0 TUJUAN

Garis panduan ini disediakan untuk membantu Pihak Berkuasa Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan, Badan-badan Berkanun dan pihak swasta mengenai keperluan perancangan tanah perkuburan islam dan bukan islam sebagai panduan dalam merancang sesuatu pembangunan.

2.0 LATAR BELAKANG

Keperluan tanah perkuburan adalah satu kemudahan asas yang sama pentingnya dengan kemudahan asas lain. Apabila memajukan sesuatu kawasan perumahan seringkali keperluan ini tertinggal dan telah menimbulkan masalah kepada penduduk kerana tiada tanah perkuburan yang dirancang. Masalah ini menjadi lebih runcing di kawasan-kawasan bandar kerana kekurangan tanah. Faktor-faktor sosial seperti adat resam penduduk bandar yang berbilang kaum perlu juga diberi perhatian dalam merancang tanah perkuburan. Perancangan tanah perkuburan perlulah berasaskan kepada Garis Panduan Perancangan dan Pembangunan Sejagat yang disediakan oleh Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, Semenanjung Malaysia.

3.0 PRINSIP PERANCANGAN

i. Tepat dan Saksama

Perancangan dan pembangunan tanah perkuburan yang mencukupi sesuai dengan tuntutan agama, adat resam masyarakat dan meletak aktiviti yang tepat dan bersesuaian mengikut keperluan penduduk.

ii. Kemudahsampaian

Perancangannya hendaklah dilengkapkan dengan rangkaian jalan yang mudah sampai.

iii. Sistematik

Merancang keperluan tanah perkuburan yang mengambilkira keperluan jangkamasa pendek dan jangkamasa panjang supaya ianya lebih teratur dan mampan.

iv. Keselamatan

Merancang perletakan tapak perkuburan yang bersesuaian untuk mewujudkan keselamatan.

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

v. Bersih dan Indah

Memastikan tanah perkuburan sentiasa berada dalam keadaan bersih, indah, teratur serta lengkap dengan kemudahan sokongannya seperti tempat letak kereta, tempat istirehat atau tempat menunggu.

4.0 DASAR PELAKSANAAN

- i. Dasar Majlis Tanah Negara mengenai tanah perkuburan bukan islam, tempat pembakaran mayat dan penyimpanan abu.
 - a) Pembangunan tanah perkuburan bukan islam swasta yang diuruskan secara komersil adalah tidak digalakkan dan sekiranya diluluskan perlu mematuhi Garis Panduan Majlis Tanah Negara mengenai Kawalan Pembangunan dan Syarat-syarat yang Seragam bagi Tanah Perkuburan Komersil yang telah diluluskan oleh Majlis Tanah Negara yang ke 51 pada 16 November 1995 iaitu :
 - Kawalan Pembangunan Pihak Berkuasa Negeri
 - ⇒ Pihak Berkuasa Negeri hendaklah memberi pertimbangan khusus mengenai ulasan jabatan-jabatan teknikal mengenai kesesuaian tanah dan pandangan penduduk setempat;
 - ⇒ Perlu ada satu dasar yang seragam bagi membolehkan semua Pihak Berkuasa Tempatan mengawasi agar ia sesuai dengan ciri-ciri kebudayaan kebangsaan khususnya mengenai pembinaan pintu gerbang, tempat pembakaran, tokong dan lain-lain bagi menjamin keharmonian kehidupan rakyat berbilang kaum; dan
 - ⇒ Semasa kelulusan sesuatu permohonan hendaklah disyaratkan supaya tanah perkuburan ini termasuk dalam kawalan Pihak Berkuasa Tempatan sekiranya ia terletak di luar kawasan berkenaan.
 - Syarat-Syarat yang Seragam
 - ⇒ Premium/ Premium Tambahan

Satu kadar di antara kadar bangunan perniagaan dengan

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL.1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

kadar bangunan kediaman hendaklah dikenakan dan dimasukkan dalam kaedah Tanah Negeri.

⇒ **Cukai**

Satu kadar antara kadar bangunan kediaman dan kadar bangunan perniagaan dikenakan dan dimasukkan dalam kaedah Tanah Negeri.

- Syarat-syarat lain

⇒ **Syarat Nyata** - Tanah digunakan semata-mata untuk kubur dan tidak boleh digunakan untuk lain-lain kegunaan.

⇒ **Sekatan Kepentingan** - Tanah tidak boleh diurusniagakan melainkan dengan kebenaran Pihak Berkuasa Negeri.

⇒ **Syarat Tambahan** - Tanah Perkuburan diwartakan sebagai sebahagian daripada kawasan Pihak Berkuasa Tempatan dan lain-lain syarat yang dikenakan oleh jabatan-jabatan teknikal yang dipersetujui oleh Pihak Berkuasa Negeri.

- b) Tidak membenarkan amalan membawa masuk mayat warganegara asing untuk dikebumikan di Malaysia atau pembelian tanah-tanah oleh warganegara asing, khususnya warganegara jiran untuk maksud perkuburan.
- ii. Kemudahan tanah perkuburan islam dan bukan islam hendaklah diambilkira dalam penyediaan rancangan pemajuan iaitu rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan), Rancangan Pembangunan Daerah, Pusat Pertumbuhan Desa dan dalam kelulusan pecah sempadan serta kelulusan pelan susun atur.
- iii. Di bawah Akta Perancang Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 (Akta A933) Seksyen 21, Laporan Cadangan Pemajuan (LCP) hendaklah disediakan dengan mengambilkira kepentingan awam. Berdasarkan Akta ini maka dasar pelaksanaan bagi tanah perkuburan adalah seperti berikut:
 - a) Setiap rancangan pemajuan atau projek perumahan perlu memperuntukkan keperluan tanah perkuburan islam dan bukan islam., merizab dan mewartakan dengan menggunakan kaedah yang sesuai berasaskan piawaian perancangan.

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL.1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

- b) Tanah perkuburan baru tidak sesuai disediakan di kawasan bandar dan tapak sedia ada perlu dipindahkan sekiranya perletakan tidak sesuai mengikut rancangan pemajuan; dan
- c) Tanah rizab untuk krematoria sedia ada yang mempunyai keluasan yang cukup dan lokasi yang sesuai hendaklah dirancang untuk menampung keperluan kegunaan awam termasuk tanah perkuburan islam.

5.0 GARIS PANDUAN UMUM

5.1 Perancangan Tanah Perkuburan Mengikut Hierarki Petempatan

5.1.1 Kawasan Kejiranan

Perletakan tanah perkuburan dalam tiap-tiap satu kawasan kejiranan (penduduk di antara 5,000—10,000 orang) memerlukan tanah seluas 1-2 hektar.

- i. Perletakkan tanah perkuburan tidak digalakkan untuk menampung kawasan kejiranan bagi mengelakkan perkara-perkara berikut:
 - a. Taburan tanah-tanah bersaiz kecil di merata kawasan;
 - b. Kemerosotan harga tanah di sekeliling tanah perkuburan;
 - c. Timbulnya kesan negetif seperti keengganan ramai penduduk untuk tinggal berdekatan; dan
 - d. Timbulnya masalah penjagaan dan pengawasan ke atas tanah-tanah bersaiz kecil.
- ii. Tanah perkuburan hendaklah diletakkan di antara dua atau tiga kawasan kejiranan supaya lebih ekonomik dan mudah diuruskan. bagi tiga kawasan kejiranan luas kawasan yang diperlukan ialah 2-6 hektar;
- iii. Tanah perkuburan dan krematoria dibolehkan secara setempat mengikut perancangan yang sesuai. Ini adalah untuk memudahkan pengawasan dan penjagaannya;

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL.1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

- iv. Perletakkan tanah perkuburan dan krematoria bagi semua kaum hendaklah diasingkan dengan ruang anjakan yang mencukupi sebagai zon penampungan seperti jalan-jalan, pokok-pokok atau penampungan penghijauan. Jarak jejari dari rumah ke tanah perkuburan ialah 2-4 km; dan
- v. **Krematoria** adalah **tidak** ekonomik ditempatkan dalam tiap-tiap kawasan kejiraninan. Ini adalah kerana peratusan pembakaran mayat adalah terlalu kecil untuk menampung sesuatu krematoria di kawasan kejiraninan. Di dalam kawasan bandar besar yang ramai penduduk bukan islam, pembakaran mayat dilakukan di krematoria gas moden, manakala penduduk luar bandar biasanya menggunakan cara tradisional dan lama secara terbuka.

5.1.2 Kawasan Bandar dan Pekan

- i. Bagi bandar kecil tidak kurang dari 200,000 orang penduduk, satu krematoria gas moden boleh diletakkan di antara pekan-pekan ini. Jarak di antara krematoria dan pekan hendaklah tidak melebihi 20 km;
- ii. Bagi pekan kecil (penduduk kurang 75,000 orang), perletakkan tanah perkuburan perlu hampir dengan kawasan pekan untuk memudahkan aktiviti pengurusan. Tanah yang diperlukan ialah seluas 15 hektar. Jarak di antara kediaman dan tanah perkuburan ialah 20 km. Satu krematoria jenis tradisional boleh disediakan; dan
- iii. Bagi bandar besar (lebih 200,000 orang penduduk) keperluan tanah perkuburan ialah seluas 20 hektar dan dipusatkan untuk memudahkan pengurusan. Sekiranya keluasan tanah perkuburan melebihi 20 hektar ia bolehlah diagihkan ke beberapa tempat. Jarak antara kawasan kediaman dan tanah perkuburan hendaklah tidak lebih dari 30 m. Satu krematoria gas moden juga diperlukan.

5.2.3 Separa Wilayah

Penyediaan tanah perkuburan boleh juga dirancang mengikut konsep separa wilayah untuk menampung keperluan bagi dua hingga tiga buah bandar besar dan kecil bagi menjimatkan kegunaan tanah.

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

5.2 Perancangan Tapak

Perancangan tapak tanah perkuburan merupakan faktor paling utama yang patut diberi perhatian dalam merancang tanah perkuburan. Di antara kriteria dalam merancang pemilihan tapak adalah seperti berikut:

5.2.1 kepercayaan Agama dan Adat Resam

i. Tanah Perkuburan Islam

- a. Perletakan biasanya berhampiran dengan masjid dan kawasan perumahan untuk memudahkan pengurusan jenazah untuk disembahyangkan dahulu sebelum dikebumikan serta memudahkan mereka untuk menziarahi simati; dan
- b. Jenazah diwajibkan mengadap ke Kiblat atau kaabah (arah kedudukan Kiblat ialah $292^0 30'$). Bagi tujuan ini, tanah yang rata adalah paling sesuai.

ii. Tanah Perkuburan Cina

Penganut 'ancestor worship' mengambil kira adat 'Feng Shui'. Bagi adat ini parameter-parameter adalah seperti berikut:

- a. Bentuk mukabumi yang landai di lereng-lereng bukit, tanpa bukit-bukit kecil, batu kecil, batu besar atau bentuk-bentuk buatan manusia seperti empangan; dan
- b. Kewujudan badan-badan yang mengandungi air di hadapan kubur-kubur melambangkankekayaan dan kemewahan kepada kedua-dua pihak yang hidup dan yang mati.

iii. Tanah Perkuburan Hindu

Kaum Hindu lebih mementingkan kepada pembakaran mayat dan tidak ada apa-apa faktor fizikal khas yang perlu dipertimbangkan dalam perletakan tanah perkuburan mereka. Walau bagaimanapun, tanah yang rata adalah sesuai untuk memudahkan pengurusan mayat.

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

iv. Tanah Perkuburan Kristian

Taburan tanah perkuburan untuk orang-orang kristian juga tidak menekankan kepada apa-apa kriteria khas, selain tanah yang rata adalah sesuai untuk memudahkan pengurusan mayat.

5.2.2 Kesihatan Umum

- i. Kubur baru hendaklah tidak digali kurang dari enam kaki dari kubur yang lama dan tanah perkuburan tidak boleh digunakan semula sebelum 30 hingga 50 tahun bercanggah mengikut keadaan tanah, selepas pengebumian terakhir;
- ii. Jarak di antara tanah perkuburan dan rumah kediaman yang terdekat ialah sekurang-kurangnya 30 meter; dan
- iii. Menyediakan zon pemisah di antara tanah perkuburan dan punca-punca air untuk menjamin kesihatan umum.

5.2.3 Topografi dan Struktur Tanah

- i. Jenis tanah yang paling sesuai ialah tanah terbuka jenis poros yang akan memudahkan laluan air dan udara ke semua arah. Tanah jenis ini membolehkan pereputan mayat dengan lebih cepat jika dibandingkan dengan tanah-tanah yang lain;
- ii. Tanah perkuburan hendaklah sekurang-kurangnya berada pada paras dua meter (6 kaki 6 inci) di atas paras banjir bagi tiap-tiap pusingan 100 tahun.
- iii. Tanah perkuburan tidak sesuai diletakkan di kawasan yang mempunyai aras mata air yang tinggi. Paras air di dalam tanah harus melebihi dua meter di bawah permukaan bumi;
- iv. Tanah perkuburan tidak sesuai bagi kawasan-kawasan seperti berikut:
 - a. Kawasan-kawasan banjir dan tanah runtuh;
 - b. Kawasan yang kerap diancam hakisan seperti sungai dan laut;

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

- c. Tanah yang bercerun; dan
- d. Tanah paya dan jenis tanah liat.
- v. Tanah perkuburan hendaklah jauh dari kawasan sungai, saliran atau lain-lain punca air kerana ini akan mengakibatkan pengairan air dari kawasan perkuburan ke tempat-tempat tersebut.

5.2.4 Kesesuaian Gunatanah

- i. Tapak untuk tanah perkuburan tidak sesuai ditempatkan di dalam kawasan perdagangan, pentadbiran atau di pusat-pusat bandar, di mana harga tanahnya adalah tinggi. Ianya juga tidak sesuai jika ditempatkan di kawasan lombong kerana tanah begini adalah jenis tanah yang mudah mendap dan banyak mengandungi air; dan
- ii. Tapak-tapak baru untuk tanah perkuburan sesuai jika ditempatkan di pinggir-pinggir kawasan pembangunan, berhampiran dengan rumah-rumah ibadat.

5.3 Keperluan Ruang

- i. Keperluan ruang tanah perkuburan untuk sesuatu kawasan bergantung kepada saiz kubur, kadar kematian, pandangan penduduk setempat terhadap pembakaran dan penggunaan semula tanah perkuburan. Kubur orang-orang Islam boleh digunakan semula selepas 90 tahun pengkebumian terakhir dibuat di atas kubur itu. (Sumber :Jabatan Agama Islam, Selangor);
- ii. Bagi memudahkan pengiraan keperluan ruang tanah perkuburan bagi setiap 1,000 penduduk pada masa akan datang, berikut dirumuskan satu formula secara am bagi tujuan tersebut;

$$At = Pt \times Dr/1000 \times 1b \times 1 - Ce/1000 \times Sz \text{ dimana:}$$

t = Tahun unjuran
At = Kawasan tanah perkuburan pada masa t
Pt = Penduduk unjuran
1b = Jarak antara kubur digunakan semula
Ce = Faktor pembakaran mayat
Sz = Purata saiz kubur
Dr = Kadar kematian

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

Contoh :

Keluasan kawasan yang diperlukan untuk perkuburan islam bagi setiap 1,000 penduduk adalah

$$\begin{aligned} \text{At} &= 1000 \times \frac{6}{1000} \times 30 \times \frac{(1-0)}{1000} \times 8.36 \text{ meter persegi} \\ &= 1831.1 \text{ meter persegi} \\ &= 0.2 \text{ hektar bagi setiap 1,000 penduduk atau 1 hektar bagi setiap 5,000 penduduk.} \\ \text{iii.} & \quad \text{Purata keluasan untuk satu lot kubur ialah lebih kurang 8.36 meter persegi (dengan kawasan rizab landskap).} \end{aligned}$$

6.0 GARIS PANDUAN KHUSUS

6.1 Susun Atur Tanah Perkuburan Dan Krematoria

6.1.1 Susun Atur Tanah Perkuburan Islam dan Bukan Islam

i. Sistem Modul

Sistem modul ini mengandungi dua barisan kubur di mana satu baris terdiri daripada 20 lot kubur. (Sila lihat Rajah 1). Tiap-tiap tanah perkuburan haruslah mengandungi sekurang-kurangnya 15 modul yang boleh memuatkan sebanyak 600 lot kubur. Keperluan ruang yang diperlukan ialah satu hektar.

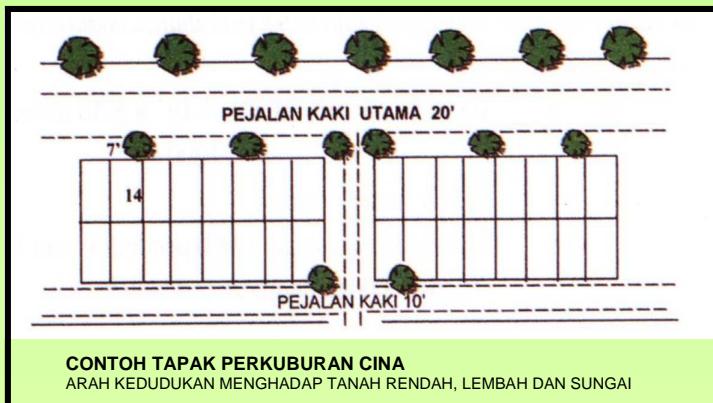
RAJAH 1 : SISTEM MODUL
CONTOH MODUL 1

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL.1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

CONTOH MODUL 2

ii. Kemudahan Awam

Tiap-tiap tanah perkuburan hendaklah mengandungi kemudahan seperti berikut :-

- a. Menyediakan 8 - 10 lot tempat letak kereta. Tiap-tiap satu lot adalah seluas 20 - 25 meter persegi. Ini termasuk kawasan untuk lanskap;
- b. Menyediakan dua lot meletak bas;
- c. Kawasan seluas 400 meter persegi untuk satu bangunan awam. Bangunan ini akan memuatkan pejabat pentadbiran, kawasan rehat dan kemudahan tandas; dan
- d. Menyediakan kemudahan utiliti yang secukupnya.

iii. Lanskap dan Pendinding

Satu rizab landskap seluas 1.5 meter diperlukan di sepanjang garis mendatar pejalan kaki. (Sila lihat Rajah 2). Lanskap dan pokok-pokok bukan sahaja dapat meningkatkan suasana yang menarik kepada sesuatu kawasan tanah perkuburan, malah juga dapat bertindak sebagai zon pemisah di antara dua jenis kegunaan tanah. Rupabentuk landskap dan jenis-jenis pokok perlulah mematuhi

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

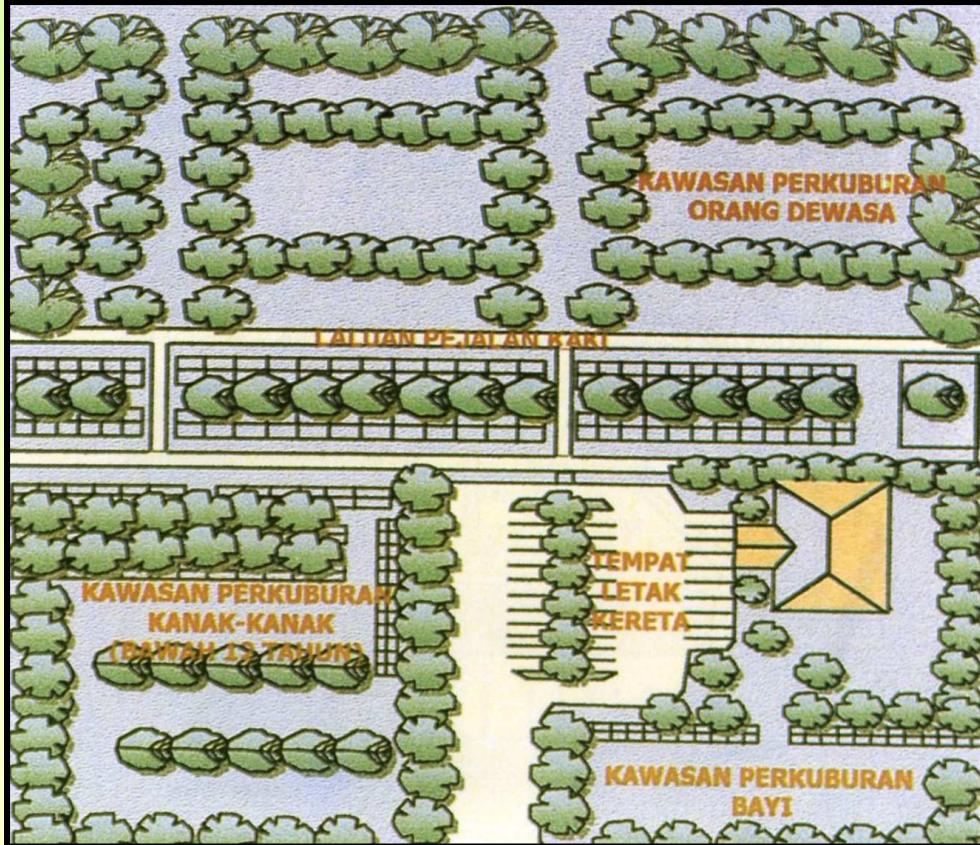
syarat-syarat seperti yang dinyatakan di dalam Garis Panduan Landskap Negara 1995.

iv. Sistem Peredaran

Menyediakan sistem peredaran selebar 2 meter (6.5 kaki) mengelilingi setiap modul iaitu:

- a. Jalan masuk ke setiap lot kubur;
- b. Membawa keranda; dan
- c. Pergerakan penggali.

RAJAH 2 : PELAN KONSEP TANAH PERKUBURAN

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

6.1.2 Susun Atur Krematoria

Terdapat dua jenis krematoria iaitu:

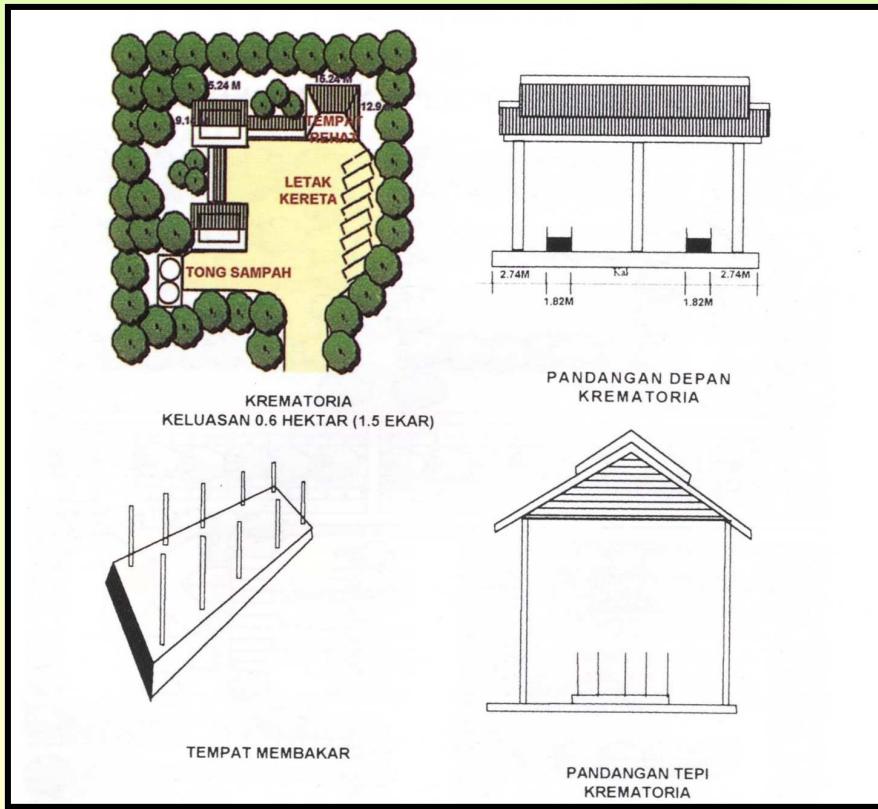
i. Krematoria Jenis Tradisional

Krematoria jenis ini memerlukan kawasan seluas 0.6 hektar dan sesuai untuk kawasan luar bandar dan separa wilayah. Perletakan dalam kawasan bandar hendaklah diletakkan jauh daripada pembangunan sedia ada dan akan datang.

Komponen krematoria jenis tradisional adalah seperti berikut:

- Kawasan membakar mayat berukuran 10 meter x 16 meter;
- Tempat membakar mayat berukuran 2 meter x 3 meter;

RAJAH 3 : KREMATORIA TRADISIONAL

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

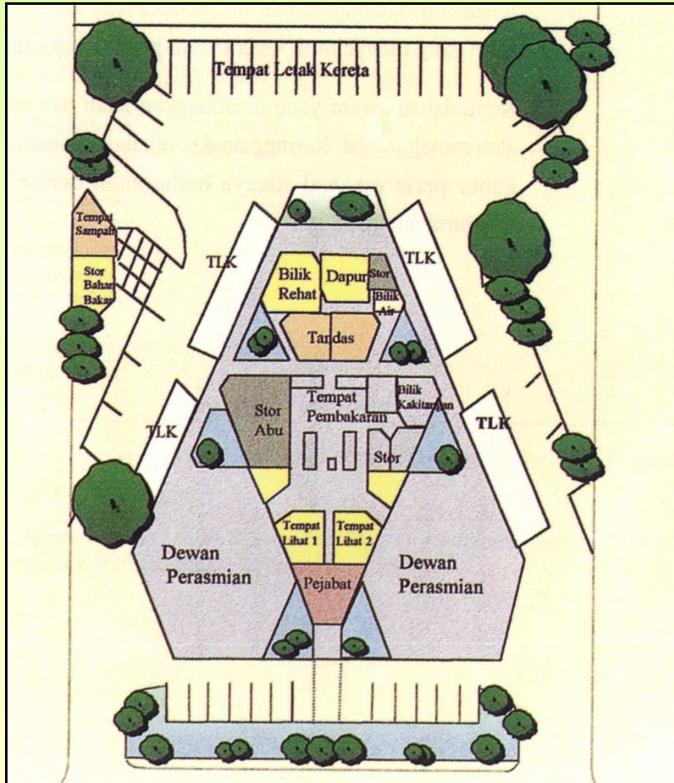
- c. Kawasan rehat untuk para pengunjung dan pemerhati;
- d. Tempat membuang sampah untuk aktiviti pembakaran mayat; dan
- e. Tempat letak kenderaan antara 8 - 10 ruang letak kereta dan dua ruang letak bas.

ii. Krematoria Gas Moden

Satu krematoria gas moden memerlukan kawasan seluas 0.6 hektar (1.5 ekar) termasuk kawasan untuk landskap (Rajah 4) dan mengandungi komponen-komponen berikut:

- a. Menyediakan tempat letak kenderaan antara 8 - 10 tempat letak kereta dan dua tempat letak bas;

RAJAH 4 : SUSUN ATUR KREMATORIA MODEN

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL.1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

- b. Menyediakan tempat membuang sampah dan membakar sampah; dan
- c. Zon pemisah sekurang-kurangnya 6 meter (20 kaki) di sekeliling krematoria.

6.1.3 Susun Atur Dan Rekabentuk Taman Peringatan

- i. Semua tapak Taman Peringatan hendaklah mendapat kelulusan dari Pihak Berkuasa Negeri terlebih dahulu;
- ii. Taman Peringatan memerlukan satu kawasan yang luas dan diletakkan di pinggir kawasan pembangunan;
- iii. Susun atur dan rekabentuk tanah perkuburan dibahagikan kepada beberapa taman-taman kecil. Sekiranya krematoria diperlukan, sebahagian daripada kawasan harus diperuntukkan bagi menyediakan krematoria;
- iv. Susun atur dalaman taman ini menekankan kepada rangkaian jalan yang menyeluruh serta sistem pejalan kaki; dan
- v. Kemudahan awam yang dicadangkan ialah bangunan umum atau rumah ibadat. Ketinggian dan rekabentuk batu-batu tanda kubur perlu dikawal supaya berharmoni dengan landskap keseluruhannya.

7.0 PIAWAIAN

Piaawai perancangan tanah perkuburan adalah seperti dalam Jadual 1,2,3 dan Rajah 5

JADUAL 1: PIAWAIAN PERANCANGAN LOT PERKUBURAN

BIL	PERKARA	ISLAM	CHINA	HINDU	KRISTIAN
1	Lot Kubur	2.5m x 3m (8 kaki x 10 kaki)	2m x 3.5 m (7 kaki x 12 kaki)	2m x 3 m (7 kaki x 10 kaki)	2m x 3m (7 kaki x 10 kaki)
2	Liang Kubur	1.0m x 2.0 m (3 kaki x 7 kaki)	1m x 2.5m (3 kaki x 8 kaki)	1m x 2m (3 kaki x 7 kaki)	1m x 2m (3 kaki x 7 kaki)
3	Penutup Kubur	1.5m x 2.5m (5 kaki x 8 kaki)	1.5m x 3m (5 kaki x 10 kaki)	1.5m x 2.5m (5 kaki x 8 kaki)	1.5m x 2.5m (5 kaki x 8 kaki)

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

BIL	PERKARA	ISLAM	CHINA	HINDU	KRISTIAN
4	Rizab landskap	1.5m (5 kaki)	1.5m (5 kaki)	1.5m (5 kaki)	1.5m (5 kaki)
5	a) Kemudahan Tempat Letak Kereta	8 - 10 petak			
	b) Bas	2 petak	2 petak	2 petak	2 petak
6	Ruang diperlukan untuk 5,000 penduduk dalam tempoh 20 tahun	1 hektar (2.5 ekar)	1 hektar (2.5 ekar)	1 hektar (2.5 ekar)	1 hektar (2.5 ekar)
7	Bilangan Moduil * bagi tiap-tiap kawasan perkuburan	15	15	15	15
8	Bilangan kubur bagi tiap-tiap kawasan perkuburan	600	600	600	600

sumber : *Manual Piawaian Perancangan Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 1988.*

Catatan :

- * Moduil : Himpunan lot-lot kubur di mana tiap-tiap satu moduil mengandungi 2 baris dan tiap-tiap satu baris terdapat 20 lot kubur.

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

JADUAL 2 : PIAWAIAN PERANCANGAN UNTUK KREMATORIA

BIL	PERKARA	JENIS	
		KREMATORIA TRADISIONAL	KREMATORIA MODEN
1	Kawasan 'Pyre' kawasan membakar mayat	10m x 16m (33 kaki x 53 kaki)	-
2	'Pyre' Tempat membakar mayat	2m x 3m (7 kaki x 10 kaki)	-
3	Kawasan berehat	10m x 12m (33 kaki x 40 kaki)	-
4	(a) Kawasan Tempat Letak Kereta (b) Bas	8 - 10 petak 2 petak	8 - 10 petak 2 petak
5	Keperluan Ruang	0.6 hektar (1.5 ekar)	0.6 hektar (1.5 ekar)
6	Zon Pemisah	-	6m (20 kaki)

GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999

JADUAL 3 : PIAWAIAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN

PENDUDUK	TANAH PERKUBURAN		KREMATORIA	JARAK JEJARI (KM)
	ISLAM	BUKAN ISLAM		
1 unit kawasan kejiranan	5,000 - 10,000 orang	0.5 - 1 hektar	0.2 - 0.4 hektar	- 1
2 - 3 unit kawasan kejiranan	10,000 - 30,000 orang	1 - 3 hektar	0.4 - 1.2 hektar	Krematoria gas moden yang terdekat di bandar 2 - 4
Bandar kecil atau Pekan	< 75,000 orang	7.5 hektar	3 hektar	Krematoria moden dikongsi dengan beberapa bandar-bandar kecil yang lain 20 km di antara 2 - 3 pusat bandar
Bandar besar	> 200,000 orang	20 hektar	8 hektar	Krematoria gas moden Tidak melebihi 20 km dari pusat bandar
Separai wilayah		Tanah Perkuburan terdapat di kawasan penumpuan penduduk	Bebberapa bandar kecil digalakkansupaya berkongsikrematoria. Bandar-bandar kecil yang terpencil digalak menggunakan amalan yang biasa	
Kampung-kampung	> 5,000 orang	2 - 3 kampong berkongsi satu tanah perkuburan atau tiap-tiap Rancangan Felda, penempatan orang asli, Rancangan Lembaga Kemajuan atau projek-projek terpencil boleh didefinisikan sebagai 1 kawasan kejiranan	Mengikut amalan yang biasa digunakan	1 - 2 km

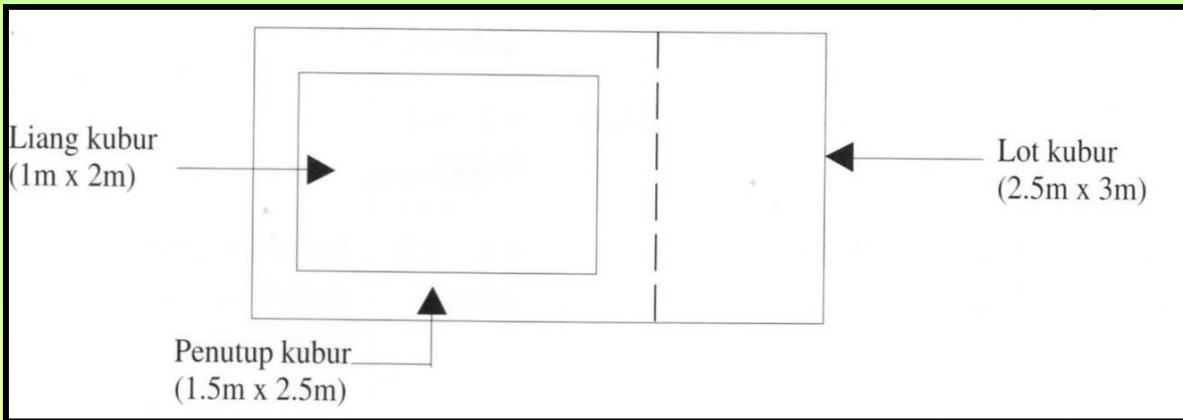

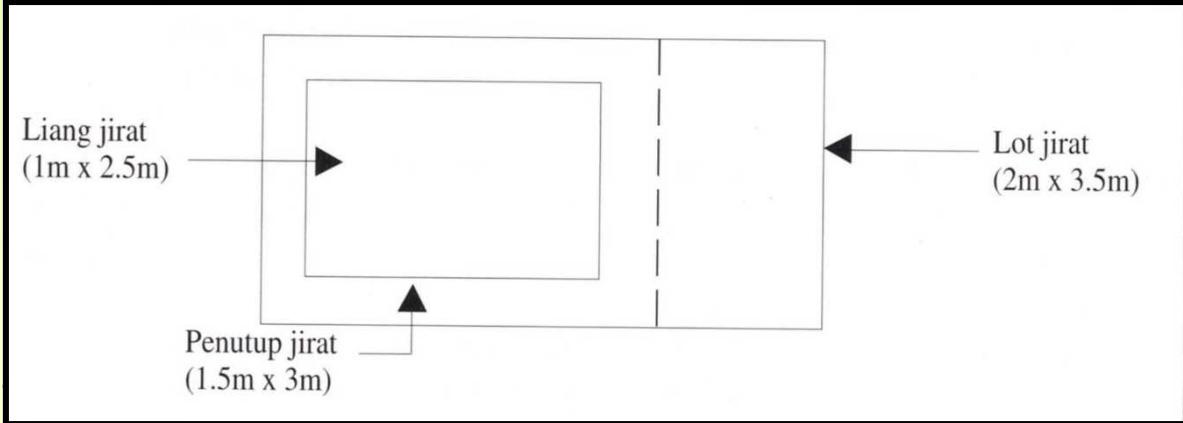
**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

RAJAH 5 : LOT PERKUBURAN

a) Lot perkuburan Islam

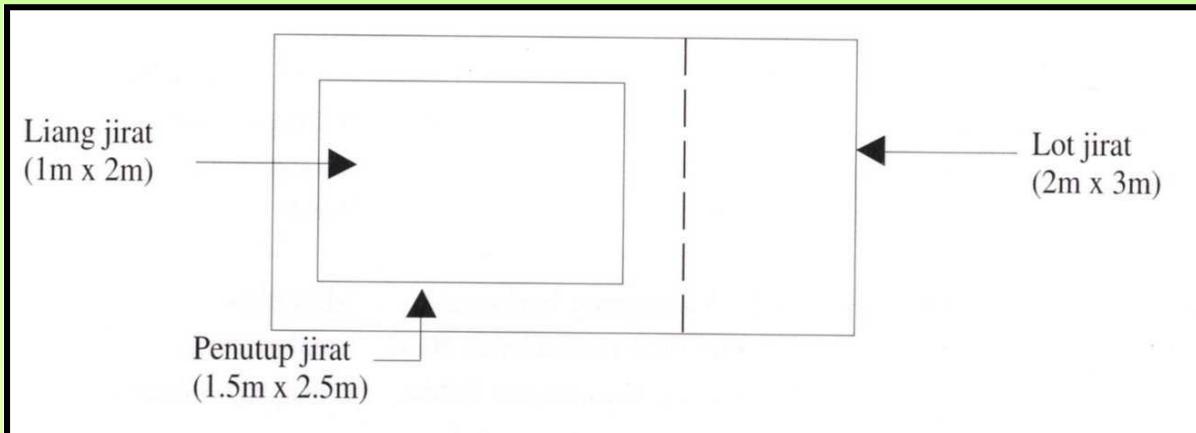
b) Lot perkuburan bukan Islam (*Vina*)

**GARIS PANDUAN PERANCANGAN TANAH PERKUBURAN ISLAM DAN BUKAN ISLAM
DILULUSKAN OLEH MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI BIL. 1348
PADA 8 SEPTEMBER 1999**

c) Lot perkuburan bukan Islam (Kristian)

d) Lot perkuburan bukan Islam (Hindu)

